

УДК 57:61:378:147

**В.П. Пішак, Н.В. Черновська
Т.Є. Дьякова, О.І. Захарчук
В.В. Степанчук, Р.Є. Булик**

Буковинський державний медичний
університет, м. Чернівці

МЕДИЧНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ": МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

Ключові слова: медична паразитологія, викладання, кредитно-модульна система, Болонський процес.

Резюме. Наведена характеристика навчального процесу з медичної паразитології згідно з Програмою 2005 року. Обговорюються проблеми та перспективи викладання медичної паразитології за кредитно-модульною системою після приспівання системи вищої освіти України до Болонського процесу.

Медична паразитологія є складовою навчальної дисципліни "медична біологія" у вищих навчальних медичних закладах для студентів різних спеціальностей і займає важливе місце у професійній підготовці лікаря. Для спеціальностей "лікувальна справа" і "педіатрія" згідно з кредитно-модульною системою навчання розділ "Медична паразитологія" виділений в окремий модуль "Популяційно-видовий, біогеоценотичний і біосферний рівень організації життя" і займає в ньому три змістових модулі із чотирьох. На вивчення медичної паразитології із 165 годин Програми навчальної дисципліни (Київ, 2005) відведено 51 годину: з них 6 год лекцій, 26 год практичних занять і 19 год на самостійне опрацювання. Такий розподіл годин свідчить про вагомість даного розділу в системі медичної освіти. При розробці робочої навчальної програми ми дотримувались відповідного розподілу годин та враховували вимоги ОКХ та ОПП.

Згідно освітньо-кваліфікаційної характеристики лікар повинен вміти ідентифікувати паразитів, співвідносити цикли їхнього розвитку з проявами хвороби та методами профілактики, визначати доцільні методи діагностики.

Враховуючи, що вивчення медичної паразитології здійснюється на першому курсі, коли студенти ще не мають медичної бази і не знають основних медичних понять, необхідно продумати викладання таким чином, щоб складне і незрозуміле стало доступним, а отримані знання були довготривалими і збереглися на довгі роки.

Для успішного засвоєння розділу "Медична паразитологія" співробітники кафедри створили і видали таку навчальну літературу:

- Клінічна паразитологія. Підручник (автори В.П.Пішак, Т.М.Бойчук, Ю.І.Бажора, 2003);
- Медична паразитологія. Підручник (за ред. В.П.Пішака, 2003);
- Лабораторна діагностика паразитарних інвазій. Підручник. (автори В.П.Пішак, Р.Є.Булик, О.І.Захарчук).

У навчальному процесі поєднуємо різні методичні підходи. При читанні лекцій і на практичних заняттях використовуємо цілий комплекс наочності: таблиці, слайди, кінофільми, макро- і мікропрепарати, схеми тощо. Наводимо статистичні дані щодо розповсюдження паразитарних інвазій та прогнози щодо їх лікування. На практичних заняттях вчимо студентів "впізнавати" паразитів за їхніми характерними ознаками. Для оцінки засвоєння цих навичок використовуємо "німі" мікро- і макропрепарати, фотографії, які студент повинен визначити та описати. Для ідентифікації паразитів використовуємо складання порівняльних таблиць у межах класу, чи навіть типу. Це привчає студентів узагальнювати і систематизувати знання. Для засвоєння і контролю знань широко використовуємо ситуаційні задачі. Класичні ситуаційні задачі включають в себе умови (відоме) і пошукове (невідоме), тому, крім використання їх як матеріалів контролю, вони мають пізнавальне значення, що необхідно враховувати при складанні ситуаційних задач. Умови задач повинні бути реальними, зрозумілими, побудованими на класичних теоретичних знаннях, але й можуть включати в себе елементи тих практичних навичок, яких студенти набувають при виконанні практичних робіт.

За умов навчання за кредитно-модульною системою все більше використовуються тести успішності, які дають можливість одночасно охопити всіх студентів стандартизованим контролем, що має певні переваги при великій кількості студентів у групі, оскільки вивільняє час на виконання практичних робіт і засвоєння практичних навичок. Широке запровадження тестів ставить перед ними високі вимоги: точність, валідність та надійність. Такі тести можуть скласти фахівці з високим рівнем професійної підготовки.

На нашій кафедрі широко використовуються тести з банку даних ліцензійного іспиту "Крок-1",

а також ті, що напрацьовані доцентами кафедри, як у режимі навчання, так і контролю. Крім тестів, на практичних заняттях ми використовуємо і систему усного опитування, яка розвиває у студентів мову, логічне та аналітичне мислення. Ці риси необхідні лікарю як фахівцю. У план деяких занять з медичної паразитології ми ввели письмовий контроль за конкретними контрольними запитаннями. Письмові відповіді закладають основу навичок заповнення історій хвороби і готують студента до професійної діяльності.

Таким чином, ми використовуємо широкий спектр традиційних і нових сучасних методів для успішного засвоєння медичної паразитології.

Література. 1. Медична біологія / За ред. В.П. Пішака, Ю.І. Бажора. Підручник. - Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. - 656 с. 2. Медична біологія. Програма з навчальної дисципліни для студентів вищих медичних навчальних закладів III - IV рівнів акредитації. - Київ, 2000. - 44 с. 3. Пішак В.П., Захарчук О.І. Навчальний посібник з медичної біології, паразитології та генетики. Практикум. - Чернівці: Медакадемія, 2004. - 579 с. 4. Пішак В.П., Булик Р.С., Захарчук О.І. Лабораторна діагностика паразитарних інвазій. - Чернівці: Медуніверситет, 2007. - 284 с.

МЕДИЦИНСКАЯ ПАЗАРИТОЛОГИЯ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ "МЕДИЦИНСКАЯ БИОЛОГИЯ": МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ЕЕ ПРЕПОДАВАНИЮ

В.П. Пішак, Н.В. Черновская, Т.Е. Дьякова, А.И. Захарчук, В.В. Степанчук, Р.Е. Булик

Резюме. Приведена характеристика учебного процесса по медицинской паразитологии согласно Программе 2005 года. Обсуждаются проблемы и перспективы преподавания медицинской паразитологии согласно кредитно-модульной системе после присоединения системы высшего образования Украины к Болонскому процессу.

Ключевые слова: медицинская паразитология, преподавание, кредитно-модульная система, Болонский процесс.

MEDICAL PARASITOLOGY AS A STRUCTURAL PART OF A SUBJECT "MEDICAL BIOLOGY": METHODOLOGICAL APPROACH TO ITS TEACHING

V.P. Pishak, N.V. Chernovska, T.Ye. Dyakova, A.I. Zakharchuk, V.V. Stepanchuk, R.Ye. Butyk

Abstract. The characteristic of studying process of medical parasitology according to the program of 2005 year is given. The problems and perspectives of medical parasitology teaching according to the credit-modul system after joining of Ukrainian high education system to the Bolonian process are discussed.

Key words: medical parasitology, teaching, credit-modul system, Bolonian process.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

*Clin. and experim. pathol. - 2007. - Vol.6, №4. - P.8-9.
Надійшла до редакції 02.10.2007*

Рецензент - доц. І.М. Хілько